

«ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει» ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ‘‘Ορθόδοξη Κατήχηση’’

«Θεολογική προσέγγιση των Ιερών Μυστηρίων»
ΔΙΔΑΣΚΩΝ: Αρχιμανδρίτης π. Δανιήλ Ψωίνος, Θεολόγος, Ιεροκήρυκας.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ 6η

Το Μυστήριο της Ιθείας Ευχαριστίας

Στο μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας τελεσιουργείται το έργο της σωτηρίας μας. Με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος κοινωνούμε του Σώματος και Αίματος του Χριστού και έτσι με τη θεωθείσα σάρκα Του μετέχουμε της αιώνιου ζωής Του, της αφθαρσίας και της θεώσεώς Του.

Η Θεία Λειτουργία αποτελεί ανάμνηση όλου του μυστηρίου της Θείας Οικονομίας. Αν μπορούσαμε θα χωρίζαμε τη Θεία Λειτουργία σε δύο μέρη. Το πρώτο είναι η Λειτουργία του λόγου. Πρόκειται για το κατηχητικό και δογματικό μέρος που υπάρχει για να μας προετοιμάσει για την τέλεση του Μυστηρίου έπειτα. Το δεύτερο μέρος περιλαμβάνει την τέλεση του Μυστηρίου δηλαδή την προσφορά των δώρων, τον καθαγιασμό και την κοινωνία.

Κατά την τέλεση του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας ο ουρανός κατεβαίνει στη γη και η γη ανεβαίνει στον ουρανό. Το Μυστήριο τούτο είναι το Μυστήριο των Μυστηρίων, αυτό που άφησε ο Χριστός στον κόσμο, η ουσία της Εκκλησίας. Γι' αυτό στη Θεία Λειτουργία συμμετέχουν μόνο οι βαπτισμένοι.

Αισθητά σημεία του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας

- 1) Άρτος και Οίνος
- 2) Καθαγιαστική ευχή
- 3) Πιστοί

Η Θεία Λειτουργία είναι έργο του λαού γι' αυτό δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εάν δεν είναι έστω κι ένας πιστός που θα εκπροσωπεί το λαϊκό στοιχείο. Με το μυστήριο αυτό έχουν τραφεί και θεωθεί χιλιάδες πιστοί ανά τους αιώνες. Με το βάπτισμα μπαίνουμε στην Εκκλησία, με τη Θεία Ευχαριστία τρεφόμεστε.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Α' ΜΕΡΟΣ: ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

- 1 «Εύλογημένη ή βασιλεία...» Έναρξη
- 2 «Είρηνικά» Η μεγάλη συναπτή
- 3 Ευχή και το α' αντίφωνο («Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου...») ή ρβ' ψαλμός («Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον...»)
- 4 Ευχή και το β' αντίφωνο («Σῶσον ἡμᾶς Υἱέ Θεοῦ...») ή ο ρμε' ψαλμός («Αἶνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον...» «Ὁ μονογενὴς Υἱὸς ...»)
- 5 Ευχή και το γ' αντίφωνο (το Απολυτίκιον του τυχόντος ήχου) ή όπου λέγονται οι Μακαρισμοί
- 6 Εἴσοδος μετά του Ευαγγελίου (Μικρά Εἴσοδος)
- 7 Το Εἰσοδικό, τα Απολυτίκια, το Κοντάκιο

8 Ευχή τρισαγίου και Τρισάγιο («Άγιος ὁ Θεός...» τρις)

9 Απόστολος, Ευαγγέλιο, θείο Κήρυγμα

10 Η εκτενής και τα Κατηχούμενα

Β΄ ΜΕΡΟΣ : ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

1 Ευχές των πιστών α΄ και β΄ - Εκφωνήσεις

2 Ο χερουβικός ύμνος (Το Χερουβικό)

3 Είσοδος των τιμίων Δώρων (Μεγάλη Είσοδος)

4 Πληρωτικά («Πληρώσωμεν τήν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ»)

5 Ασπασμός της ειρήνης· Σύμβολον της πίστεως (Το Πιστεύω)

6 Αρχή της αναίμακτης θυσίας («Στῶμεν καλῶς ...») και αποστολική ευλογία: «Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ...»

7 Ο εισαγωγικός διάλογος:

α «Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας»

β «Ἔχομεν πρὸς τόν Κύριον»

γ «Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ»

δ «Ἄξιον καί δίκαιον»

8 Η ευχή της αναφοράς

α Πρόλογος («Ἄξιον καί δίκαιον σέ ὑμνεῖν...»)

β Επινίκιος ύμνος («Ἄγιος, Ἄγιος, Ἄγιος Κύριος Σαβαώθ...»)

γ Ανάμνηση («Λάβετε, φάγετε ...», «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες...», «Τά σά ἐκ τῶν σῶν»)

δ Επίκληση του Αγίου Πνεύματος ἐπί των προκειμένων Δώρων

ε Δίπτυχα, μετά το «Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας...»

στ Τελική ευλογία («Καί ἔσται τά ἐλέη τοῦ μεγάλου Θεοῦ...»)

9 Συναπτή (Πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες...)

10 «Πάτερ ἡμῶν...»(Κυριακή προσευχή)

11 Ευχή κεφαλοκλισίας και εκφώνηση

12 Ευχή υψώσεως και «Τά Ἅγια τοῖς ἁγίοις» «Εἶς Ἄγιος...»

13 Κοινωνικόν

Ο χορός : Αἰνεῖτε τόν Κύριον ... Ἀλληλούϊα (ή το της εορτής)

Ο ιερεύς : Μελίζει, πληροῖ τό Ποτήριον, ζέον, κοινωνία Κλήρου, «Μετά φόβου Θεοῦ ...», κοινωνία λαοῦ και ευλογία : «Σῶσον ὁ Θεός τόν λαόν Σου καί εὐλόγησον ...»

14 «Εἶδομεν τό φῶς τό ἀληθινόν ...»

15 «Πάντοτε νῦν καί ἀεὶ ...» «Ὅρθοί μεταλαβόντες ...» και η ευχαριστήριος ευχή: «Εὐχαριστοῦμεν σοι Δέσποτα...»

16 Η οπισθάμβωνος ευχή : «Ὁ εὐλογῶν τούς εὐλογοῦντάς σε, Κύριε...»

17 «Εἶη τό ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον...»

18 «Εὐλογία Κυρίου καί ἔλεος...» ΑΠΟΛΥΣΗ